

Γιατί παίζουμε Μουσική ?

Θυμάμαι την πρώτη φορά που έπαιξα πιάνο, όταν είχα ακούσει την αδελφή μου να παίζει και κάθισα και εγώ στο πιάνο και άρχισα να πατώ διάφορες νότες. Είχα την αίσθηση ότι είχα βγάλει τις νότες από κάποιο παιδικό τραγούδι και φώναξα τη μαμά μου να τις ακούσει για να την πείσω ότι πρέπει κι εγώ να μάθω οπωσδήποτε γιατί είμαι σχεδόν έτοιμος.

Ήμουν γοητευμένος από το όργανο και ήξερα ότι ήμουν ήδη μουσικός. Έτσι το μόνο που έμενε ήταν να περιμένω με αγωνία τον πατέρα μου να του το ανακοινώσω για να ξεκινήσω κι εγώ πιάνο.

Αλήθεια τι είναι αυτό που μας οδηγεί να ακολουθήσουμε το μαζοχιστικό δρόμο του μουσικού. Άλλωστε δεν θα έλεγε κανείς ότι είναι ό,τι καλύτερο στην κοινωνία που ζούμε κάποιος να είναι καλλιτέχνης.

Τι είναι αυτό λοιπόν που μας σπρώχνει να προσπαθήσουμε;; Το αγαπάμε και δεν μπορούμε να το αφήσουμε, αν και πολλές φορές δεν είμαστε ικανοποιημένοι από τις απολαβές του κόπου μας.

Γιατί το κάνουμε;; Πηγαίνετε πίσω σε αυτήν την πρώτη φορά και προσπαθήστε να θυμηθείτε αυτήν την παρθενική σας εμπειρία. Όλα ακουγόντουσαν υπέροχα, εντυπωσιαζόσασταν με το παραμικρό. Ο ήχος ήταν μαγευτικός. Δημιουργούσατε συνέχεια και νιώθατε ότι ήσασταν ελεύθεροι να πατάτε ό,τι θέλατε με οποιαδήποτε σειρά με οποιαδήποτε δάχτυλα. Δεν υπήρχε τίποτα να σας σταματήσει σε αυτό το δημιουργικό σας ταξίδι. Λαχταρούσατε να ανοίξετε το καπάκι του πιάνου ή να πάρετε όποιο όργανο παίζατε και να βγάλετε μία νέα μελωδία που ακούσατε, ένα τραγούδι που σας άρεσε, μία μουσική από την τηλεόραση, να παίξετε έστω μία δύο νότες και αυτό αρκούσε σα να είχατε παίξει όλο το κομμάτι και μάλιστα τέλεια.

Αρχίζατε να συνθέτετε τραγούδια, παίζατε σε όποια οκτάβα θέλατε, πειραματιζόσασταν με τις νότες, μαύρες άσπρες, σιγά δυνατά, με ένα δάχτυλο, με όλα τα δάχτυλα, ανάποδα με ό,τι ρυθμός νάναι, δημιουργούσατε και όταν η σύνθεση κάποια στιγμή

τελείωνε ήσασταν έτοιμοι να την παρουσιάσετε στο κοινό σας. Φωνάζατε τους δικούς σας ή ένα φίλο ή οποιονδήποτε βρισκόταν εκείνη τη στιγμή στο σπίτι, παίρνατε ύφος και παίζατε τη σύνθεση σας.

Νομίζω όλοι έχουμε περάσει από αυτήν τη δημιουργία στις αρχές της επαφής μας με το μουσικό όργανο στο οποίο προτιμούσαμε ή στο οποίο είχαμε πρόσβαση. Όλοι παίξαμε δύο νότες από την 5^η συμφωνία του Beethoven με το αυτί, ή το θέμα από τους δρόμους της φωτιάς του Παπαθανασίου, ή το smoke on the water στην κιθάρα, ή τα κάλαντα και τόσα άλλα.

Έτσι ξεκινάει αυτό το καλλιτεχνικό ταξίδι, γεμάτο ευχαρίστηση και δημιουργικότητα και αν μας άφηναν ίσως να συνεχίζαμε και να βρίσκαμε πολλούς τρόπους να παίζαμε μουσική, θα αναζητούσαμε και θα εφευρίσκαμε συνεχώς νέες τεχνικές, νέους τρόπους παιχνιδιού και θα προσπαθούσαμε να ακούμε και να δημιουργούμε συνεχώς, **μεγαλώνοντας την αγάπη μας και τη λαχτάρα μας να παίζουμε.**

Όμως πάντα έρχεται κάποιος στην αρχή και σου κόβει τα φτερά, βάζοντάς σε σ' ένα δρόμο διαφορετικό. Αρχίζουν και μπαίνουν τα «πρέπει». Πρέπει να κάνεις μάθημα με ένα δάσκαλο, πρέπει να μελετάς, δεν μπορείς να κάνεις τίποτα χωρίς εξάσκηση και η χαρά μετατρέπεται σε έναν αναγκαστικό μονότονο περιορισμό μελέτης στο σπίτι. Αρχίζει η μαγεία και χάνεται και διαπιστώνεις με λύπη ότι πολλοί από αυτούς που ξεκίνησαν μουσική σε μικρή ηλικία στην εφηβεία τα παράτησαν. Συναντάς ανθρώπους που σου λένε με στενοχώρια ότι είχαν ξεκινήσει πιάνο, έκαναν 5-10 χρόνια αλλά μετά δυστυχώς τα παράτησαν. **Γιατί τα παράτησαν;;** Τα παράτησαν γιατί δεν έπαιρναν ευχαρίστηση από αυτό που έκαναν. Γιατί κουράστηκαν να είναι απομονωμένοι και να μην διασκεδάζουν παίζοντας μουσική. Σε αυτό βέβαια δεν φταίνει αυτοί, αλλά κάποιιοι καθηγητές μουσικής που ο τρόπος και η πίεση που ασκούν στα παιδιά τα οδηγούν στο να εγκαταλείψουν αυτό το καλλιτεχνικό ταξίδι. Η μουσική αρχίζει και μπαίνει μόνο σε κανόνες και ξεχνάμε αυτήν την ελευθερία και τη διασκέδαση που μας δίνει. Και σίγουρα, για να μην κατηγορηθώ, για να γίνει κάποιος μουσικός **χρειάζεται να εκπαιδεύεται από ένα δάσκαλο και σίγουρα χρειάζεται**

πειθαρχία και μελέτη, αλλά σίγουρα δεν είναι αυτό που πρέπει ένα παιδί να ακούσει από την αρχή.

Σε αυτό φταίει το εκπαιδευτικό μας σύστημα το οποίο δεν έχει υπηρετήσει τη δημιουργικότητα μας πολύ καλά. Η εκπαίδευση πολλές φορές δεν γίνεται σωστά με αποτέλεσμα να σταματάνε πολλοί που ξεκίνησαν με πάθος και να χάνουν την αγάπη τους για τη μουσική. Πολλές φορές ακούω κάποιους μετά από χρόνια να λένε «μακάρι να μην είχα σταματήσει τότε το πιάνο» και να έχουν ξανακερδίσει την αγάπη τους για τη μουσική με το ρόλο του ακροατή και πραγματικά να νιώθουν και οι ίδιοι αυτήν την στενοχώρια που εγκατέλειψαν αυτό το ταξίδι.

Σε όσους βέβαια μπαίνει καλά το μικρόβιο της μουσικής και έχουμε την τύχη να συνεχίσουμε, μαζί με την αγάπη μας για τη μουσική, αρχίζουν και μπαίνουν και άλλα συναισθήματα και κίνητρα. Το συναίσθημα της αυτοεκτίμησης. Αρχίζουμε να μην μας αρέσει τίποτα από αυτό που παίζουμε και να μπαίνουμε σε μία παγίδα που να μην μας ικανοποιεί τίποτα. Να έχουμε συνέχεια την αίσθηση ότι δεν είμαστε τόσο καλοί όσο πρέπει και να οδηγούμαστε πάλι σε λάθος δρόμους χαμηλής αυτοεκτίμησης. Δεν σταματάμε να σκεφτόμαστε έτσι και μετά φοβόμαστε την αποτυχία και ο φόβος αυτός σίγουρα δεν είναι το καλύτερο κίνητρο για να συνεχίσουμε. Έτσι συνεχίζουμε πάλι χωρίς πάθος αλλά ακούμε πολλούς να λένε «μιάς και έφτασα ως εδώ, να πάρω ένα πτυχίο να ολοκληρώσω» και μετά τα παρατάνε και δεν ξαναπαίζουν ποτέ. Επίσης μπαίνει το κίνητρο, να γίνω σταρ, να γίνω διάσημος. Αυτός βέβαια είναι πάλι ένας λάθος δρόμος. Πόσοι νομίζετε από αυτούς που ασχολούνται με τη μουσική σύγχρονη ή κλασική θα γίνουν διάσημοι;; Η δουλειά ενός μουσικού είναι ίσως από τις πιο ασταθείς δουλειές στον πλανήτη.

Εάν είστε επαγγελματίας μουσικός, υπάρχουν τρεις πραγματικοί λόγοι που σας βοηθάνε να συνεχίσετε :

1. έχετε βαθειά ριζωμένη την ανάγκη έκφρασης μέσω της μουσικής,
2. αγαπάτε πολύ τη μουσική και διασκεδάσετε πραγματικά μέσα από αυτήν,

3. αναγκάζεστε να δουλεύετε διότι δεν έχετε κάτι άλλο να κάνετε αυτήν τη στιγμή.

Βέβαια, αν υποκινείστε από τον 1^ο ή το 2^ο λόγο, τότε αξίζει να συνεχίζετε και να αγωνίζεστε στο χώρο της μουσικής. Εάν όμως το κάνετε για τον 3^ο θα πρέπει να το ξανασκεφτείτε.

Ο **Miles Davis** έγραψε : «προσπαθήστε να φανταστείτε τον πρώτο μουσικό. Δεν έπαιζε για ένα ακροατήριο ή για μια αγορά ή για μια ηχογράφιση ή για να προβάλλει σε μια περιοδεία τη δουλειά του. Έπαιζε μόνο από ανάγκη για να εκφραστεί με τη μουσική».

Πολλές φορές ξεχνάμε το λόγο που παίζουμε μουσική και αυτήν μας την ανάγκη. Μην ξεχνάτε ότι σε όλες τις θρησκείες, η μουσική είναι το μέσο επικοινωνίας του ανθρώπου με το θείο. Οι ψαλμωδίες είναι τα τραγούδια των αγγέλων. Στην αρχή της ανθρώπινης δημιουργίας δεν υπήρχε καμιά γλώσσα και ο άνθρωπος επικοινωνούσε με τη μουσική, με ήχους, με κραυγές. Έκφραζε όλα του τα συναισθήματα και τις ανάγκες του με τη μουσική. Ουσιαστικά λοιπόν οι γλώσσες προέρχονται από τη μουσική. Ο **Keith Jarrett** έγραψε ότι η μουσική μπορεί να νανουρήσει ένα μωρό ή να εμπνεύσει ένα στρατιώτη στον πόλεμο.

Η φυσική μας τάση είναι να παίζουμε μουσική. Τα μωρά το πρώτο πράγμα που κάνουν είναι να κουνάνε ρυθμικά χέρια πόδια και να αποδεικνύουν ότι ο ρυθμός είναι σύμβολο ζωής. Η μουσική προέρχεται από τους ήχους και τους κραδασμούς. Η μουσική είναι μια πρωτόγονη έκφραση. Όλοι οι πολιτισμοί από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα έχουν δικές τους μουσικές και εκφράζονται μέσα από αυτές.

Δεν πρέπει λοιπόν να ξεχνάμε αυτήν την **ελευθερία**, αυτήν τη **χαρά** που μας δίνει η μουσική. Παίζουμε για να νιώθουμε όλοι αυτά τα συναισθήματα, για να εκφραστούμε, για να επικοινωνήσουμε.

Αυτές οι ανάγκες είναι βαθειά ριζωμένες μέσα μας και πρέπει να μην το ξεχνάμε ποτέ. Σίγουρα η λαχτάρα μας να παίζουμε καλύτερα και να μπορέσουμε να εκφράσουμε όσο πιο

πολλά μπορούμε μέσω της μουσικής, μας ωθεί στο να εκπαιδευόμαστε να μελετάμε για να ανεβάζουμε το επίπεδο μας και να συνεχίζουμε το καλλιτεχνικό μας ταξίδι. Η ομορφιά είναι ότι αυτό το ταξίδι είναι ατελείωτο και μας δίνει συνέχεια την δυνατότητα να νιώθουμε ελεύθεροι για έκφραση, δημιουργία και ευτυχία.

Η εκπαίδευση, οι κανόνες, η μελέτη είναι συνταξιδιώτες σε αυτό το πραγματικά όμορφο ταξίδι και δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε τους πραγματικούς λόγους που το κάνουμε.

Χρήστος Μαστρογιαννίδης

jazz piano teacher

Kunst Univercitat Graz Austria

Berklee College of Music USA

www.jazzteaching.gr